

עלון המרכז החינוכי- טיפולי לתלמידים כבדי שמיעה וחרשים, מחוז צפון

נובמבר 2017

כסלו תשע"ח

שלום לכולכם,

בעלון נובמבר בחרנו להתייחס לנושא הנגישות, החשוב כל כך לחיי היום יום של תלמידינו. הזכות לנגישות היא עיקרון יסוד בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות ובשנים האחרונות מיושמת בהדרגה במדינת ישראל. מטרתה לאפשר לכל אדם עם מוגבלות כלשהי, קבועה או זמנית, השתתפות פעילה ושוויונית בחברה בכל תחומי החיים.

נגישות מוגדרת בחוק כ"אפשרות הגעה למקום, תנועה והתמצאות בו, שימוש והנאה משירות, קבלת מידע הניתן או המופק במסגרת מקום או שירות או בקשר אליהם, שימוש במתקנים והשתתפות בתוכניות ובפעילויות המתקיימות בהם, והכל באופן שוויוני, מכובד, עצמאי ובטיחותי." (חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, תיקון מס' 2, 2005).

תפקידנו כאנשי מקצוע, המכירים היטב את צרכי התלמיד בגין מגבלת השמיעה, להביא לקידום הנגישות בסביבתו בנדיבות, בדרכים שונות ובתחומים שונים, כנאמר "שלח לחמך על פני המים, כי ברוב הימים תמצאנו" (קוהלת יא, א). ולכן, בין הכתבות בעלון זה תמצאו מגוון אפשרויות לקידום הנגישות לתלמידיכם, אותן מבצעים אנשי הצוות שלנו הלכה למעשה. כמובן שמה שמובא כאן אינו מהווה את התורה כולה ויש דרכים רבות ומעשים רבים נוספים לקידום הנגישות.

ועוד בעניין נגישות – הסרט "פלא" המציג בימים אלה בבתי הקולנוע, מנגיש לדעתי את המגבלה של גיבורו – אוגו לקהל הרחב בדרך רגישה ואנושית. מורים רבים מהצוות ראו כבר את הסרט והגיבו במילים מרגשות, ביניהן:

"הסרט מעורר הרבה תחושות עזות אך הכי חשוב שלמות בלב. אף אחד מאיתנו לא מושלם ולכל אחד יש בעיות שונות ועל החברה לקבל כל אדם כפי שהוא מבפנים ולא מבחוץ".

"שיעור בקבלת השונה אשר מציג את הסוגיות השונות שעולות בתוך המשפחה על מנת להתמודד עם אתגרי החיים".

ראו בכך המלצה לקריאת הספר או לצפייה בסרט (והכי טוב – גם וגם) והמשך מחשבה על קידום הנגישות בסביבה בה אנו פועלים.

נורית יפה, מנהלת המרכז החינוכי-טיפולי

בברכת חודש טוב!

הנגשה!?

כל תלמיד עם לקות בשמיעה זכאי להנגשה אקוסטית של הסביבה הלימודית על מנת להפחית את הרעשים הקיימים באותו חדר, אשר נגרמים ע"י גורמים פנימיים או חיצוניים. המטרות העיקריות הן לשפר את התנאים האקוסטיים לצורך שמיעה איכותית ולמידה יעילה יותר, ולהביא את היחס של אות / רעש (SNR) בכתה למצב המאפשר נגישות אופטימלית של דיבור המורה אל אוזניו של התלמיד.

הנגשה אקוסטית הינה חלק חיוני מתוך מכלול התאמות שהתלמיד אמור לקבל בכדי לשפר את תפקודו ואת הישגיו הלימודיים, החברתיים והרגשיים.

מי זכאי להנגשה?

כל תלמיד עם לקות בשמיעה אשר עבר וועדת שילוב או וועדת השמה, תלמיד בשילוב אינדיבידואלי או בח"מ.

כל כמה זמן התלמיד זכאי להנגשה?

פעמיים במהלך שנות הגן, פעמיים בבית ספר יסודי, פעם אחת בחטיבת ביניים ופעם אחת בתיכון. במקרים מיוחדים וחריגים ניתן להגיש בקשה נוספת במהלך שנות הלימודים בביה"ס.

מי אחראי על תהליך ההנגשה האקוסטית?

הרשות המקומית, כולל האחראיות על תהליך הביצוע והתחזוקה.

האם תלמידים בחינוך הדתי והמוכשר זכאים להנגשה?

כן, האחראיות על הבעלות של ביה"ס והרשות המקומית.

האם התקציב מוגבל?

כן, אגף הבינוי והתקצוב מאשר השתתפות ע"ס 30.000 ₪. בכיתות חינוך מיוחד של תלמידים לקויי שמיעה ומרכזים טיפוליים לתלמידים לק"ש בעלי סמל מוסד, יקבלו תקצוב בהתאם להנגשה הנדרשת וללא המגבלה התקציבית של 30,000 ₪ המוטלת על כיתות רגילות.

לקראת הגשת הבקשה לאגף הבינוי של משרד החינוך - מי משתתף בסיור בביה"ס?

קלינאי תקשורת מטעם המרכז הטיפולי, יועץ אקוסטי ונציג של הרשות המקומית.

מה מטרת הסיור בביה"ס?

לבחור כיתה במיקום מתאים ולהחליט מהן העבודות הנדרשות לביצוע. קלינאי תקשורת קובע סדר עדיפויות.

האם ניתן להנגיש מעבדה/ ספרייה/ חדר מוזיקה?

לא. ההנגשה היא לכיתת האם בלבד.

האם מצפים לביצוע כל העבודות הנדרשות?

לא בהכרח, הרשות המקומית מעסיקה קבלני עבודה לצורך ביצוע עבודות ההנגשה, ולפעמים התקציב יספיק לביצוע חלק מהעבודות בלבד. לדוגמה: נדרשו תקרה אקוסטית+ גופי תאורה + מזגן + דלת + ביטול חלונות פנימיים + גומיות לכיסאות. בפועל בוצעו תקרה + תאורה + מזגן + גומיות.

מה ניתן לעשות אם התלמיד עובר ללמוד בכיתה שאינה מונגשת מסיבות שונות?

מורה המרכז הטיפולי ו/או ההורים צריכים לפנות למנהל ביה"ס כדי להעביר את התלמיד חזרה לכיתה המונגשת. במידה ולא מועבר ניתן לפנות לרכזת המרכז, לקלינאי, או למנהלת המרכז. על פי חוק שוויון לאנשים עם מוגבלויות זכותו של התלמיד ללמוד בכיתה מונגשת וחובתו של מנהל המוסד החינוכי לאפשר זאת.

האם יש פיקוח אחרי ביצוע העבודות בכיתה?

כן, נערך סיור משותף של קלינאי תקשורת, יועץ אקוסטי ונציג של הרשות המקומית בכיתה המונגשת. בסיור, היועץ אמור לבדוק מפלס רעש של המזגן, זמן הדהוד ומפלס רעש בכיתה. וכן לוודא שהתלמיד עם לקות שמיעה לומד בכיתה.

אחרי תקופה זמנית, חלק מהעבודות שבוצעו במסגרת ההנגשה האקוסטית התקלקלו (כגון מע' הגברה, דלת, מזגן), מה עושים?

הנהלת ביה"ס אמורה לפנות לרשות המקומית האחראית על התחזוקה.

איך מתפעלים את מערכת ההגברה הכיתתית?

החברה המספקת צריכה להעביר הדרכה מסודרת לצוות ביה"ס שעובד בכיתה המונגשת בנוגע להפעלת המערכת, הבנת תפקוד כפתורים ולחצנים שונים וכו'.

האם הנהלים משתנים?

התקדמות בתהליך ההנגשה האקוסטית דורשת עבודה משותפת של גורמים ברשות, במסגרת החינוכית ובמרכז הטיפולי המחוזי ומותנית בעמידה בנהלים המתפרסמים בכל שנה ע"י הפיקוח הארצי על תלמידים עם לקות שמיעה ואגף בינוי ותקצוב.

תגובה של תלמידים ומורות בכיתות מונגשות:

" לא לוקחת יום חופש כשמלמדת בכיתה המונגשת"

" פתאום אני מבין את הדיבור של המורה יותר טוב מקודם"

" חוזר הביתה בלי כאב ראש"

הנגשת טקסים ואירועים בביה"ס

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (תיקון מס' 2), התשס"ה-2005, מחולל מהפכה בתחום שילוב אנשים עם מוגבלות בחברה, על ידי קביעת חובה להנגשת מקומות המיועדים לשימוש הציבור הרחב, והפיכתם לנגישים ומתאימים לכל אדם. החוק נועד לסלק מגבלות ומכשולים פיזיים הקיימים כיום ומקשים על השתלבות אנשים עם מוגבלות בחברה.

במסגרת קול קורא לנגישות פרטנית זכאי כל בית ספר שבו לומדים לפחות ארבעה תלמידים עם לקות בשמיעה לקבל מערכת להנגשת טקסים ואירועים בית-ספריים, אשר כוללת: מקרן, מחשב ומסך נייד, במטרה לספק ערוץ תומך נוסף, שהוא הערוץ הוויזואלי. תפקידו של הערוץ הוויזואלי לספק אינפורמציה משלימה שיכולה לפצות על מידע שמיעתי שהתפספס, ובכך חשיבותו. שילוב של מידע שמיעתי ומידע ויזואלי יסייע לקבלת תפיסה טובה יותר של המסר התקשורתי.

הנגשה זו יכולה להתבצע ע"י תרגום סימולטני ותמלול כתוביות על המסך. לדוגמה בעת השמעת שיר בטקס, ניתן להקרין את מילות השיר, בעת הקראת קטע או נאום ניתן להקרין את המלל הידוע מראש ועוד. מספר בתי ספר כבר קיבלו מערכות כאלה בתחילת השנה ולכן נשמח לקבל מכם משוב על השימוש בהן והתועלת שבהן.

קלינאיות תקשורת: היבא דאוד, נרדין מעלוף זרייק

לא על הנגשת הכיתה לבדה – הנגשה כגישה

"הנגשה" הוא מושג שעולה שוב ושוב בשנים האחרונות, לצד "זכויות" ו"אי אפליה".

אכן, הילדים שלנו זקוקים זכאים להנגשה ואפשר לטעות ולחשוב שההנגשה היא עניין של תקציב שמתחיל ומסתיים במכשיר שמיעה, התקנת תקרה או דלת טובים יותר. אין ספק שהנגשת כיתת האם של התלמיד היא חשובה, אך לצערנו היא לא תמיד קיימת, לכן אתייחס אל המשאב החשוב והזמין ביותר העומד לראשותנו המורים המומחים ולרשות תלמידינו. משאב זה הוא הצוות החינוכי בבית הספר, גיוסו לטובת התלמיד היא משימה חשובה ועל כן מדובר על "הנגשה כגישה", הנכונות להשקיע דקה נוספת של מחשבה על צרכי המיוחדים של התלמיד לק"ש כאשר מתכננים פעילות או שיעור.

לנו, המורים המומחים להוראת תלמידים לקויי שמיעה, יש חלק מהותי בשינוי הגישה. אנו עושים זאת באמצעות הסברה לצוות החינוכי, להורים ולתלמיד עצמו. אך עלינו להבין, כי גם לאחר ביצוע הסברה, צוות ביה"ס לא יהיה מסוגל להעריך את מלוא היקף קשייו של הילד והביטויים השונים של לקות השמיעה בסביבות ומצבים שונים. לכן, באחריותנו לתווך, ללוות ולעזור לצוות החינוכי לאורך השנה ולחשוף אותם לסיטואציות שונות בחיי הילד, לדוגמה: עונת החורף המביאה איתה ההצטננויות המכבידות על מערכת האף-אוזן גרון. הסבת תשומת ליבו של הצוות החינוכי לאפשרות של הנמכה בשמיעה במצבים אלו היא חשובה..

הליווי שלנו הוא המפתח להפוך משהו לא מוכר ומאיים לקרוב ומוכר, זהו המפתח לשינוי הגישה כלפי לקות השמיעה ככלל וכלפי התלמיד שלנו בפרט. לעיתים, כל מה שצריך כדי להנגיש לילד משחק עם חבר, שיעור נוסף, הפסקה או טקס בביה"ס הוא משפט אחד בזמן הנכון ולאיש הנכון.

מאת: פנינה מאור

הטרמה למטרת הנגשה

ברצוני לשתף אתכם בהנגשה שערכתי ועודי עורכת לתלמיד שלי בחטיבת הביניים "אלון" בנהריה. אין זו הנגשה פיזית של ציוד או כיתה, זוהי הנגשה של שיעור, שיעור שפה.

ידוע כי לתלמידים בעלי לקות שמיעה ישנם קשיים ברכישת השפה ומכאן לעיתים קשיים לימודיים. הקשיים עשויים לבוא לידי ביטוי במגוון דרכים: קשיי היגוי, שמיעה והבנת צלילים מסוימים, הבחנה שמיעתית ולעיתים ברבדים עמוקים יותר כמו אלו הקשורים לממדי השפה.

לעיתים, לתלמידנו קשה להשתלב בכיתות הרגילות בהן המלל רב, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר בשיעור תנ"ך, שם בעצם נתקלים התלמידים בשפה נוספת.

השנה אני מלמדת תלמיד בכיתה ז', תלמיד לקוי שמיעה אשר מרכיב זוג מכשירי שמיעה.

במסגרת העבודה עימו, חלק מהשעות מוקדש להטרמה לחומר הנלמד בשיעורי התנ"ך בכיתה האם.

אני מקבלת לידי את התוכנית בתנ"ך של המורה בכיתה האם ובונה לתלמיד שלי שיעור מותאם עבורו על אותו הנושא. השיעור שלי נלמד לפני השיעור שלו בכיתה האם ובכך שיעור זה מהווה הטרמה למה שילמד בכיתה.

לדוגמא: בשיעור האחרון למדנו את פרק א' בספר שמות. בפסוקים הראשונים מתוארים חמישה פעלים המדגישים את התעצמות כוחם של בני ישראל במצרים. לימדתי את התלמיד את הפעלים הללו, את משמעותם וההקשר שלה. למחרת, ניגשה אליי מחנכת הכיתה בהתרגשות רבה וסיפרה לי כי בשיעור תנ"ך בכיתה התלמיד שלי הצביע והשתתף והיה מאד פעיל, דבר שלא קורה בדרך כלל, הוא ידע והבין את החומר והיא שיבחה אותו על כך לפני כולם.

התלמיד עצמו סיפר לי מאוחר יותר כי השיעור המטרים שלנו עזר לו מאד בכיתה.

לדברי התלמיד:

"הרגשתי טוב, שאני יודע על מה המורה מדברת, אני גם הצבעתי לא התביישתי,

כי ידעתי שאני יודע, אני זכרתי מה שלמדנו.. ואני היחיד שידעתי בכיתה ...."

לפיכך, הנגשת החומר הלימודי לתלמידנו לקויי השמיעה תורמת להם להבנתו, אך גם לתחושת ביטחון וחווית הצלחה. התלמיד שלי בפעם הראשונה לא חשש להצביע והרגיש חלק מהשיעור.

מאת: יגר הילה מורה מומחית ללקויי שמיעה

נגישות אקוסטית למשתתפים בלמידה מרחוק

רבים מתלמידינו משתתפים בקורס אחד או יותר המתקיים בשעות הפנאי דרך למידה מרחוק מביתם. אנו מבקשים להסב את תשומת לבכם לחשיבות יצירת תנאים אקוסטיים טובים שיאפשרו תקשורת יעילה ומוצלחת: ראשית יש לבדוק את תקינות העזרים: המיקרופון, האוזניות או הרמקולים ולהתאים אותם לעזר השמיעה של התלמיד.

יש לאפשר את בדיקת מערכת השמע על ידי איש מקצוע מבעוד מועד, במידה ויש תקלה או רעשים הנובעים מסביבת הכיתה הוירטואלית יש ליצור קשר עם התמיכה לפני מועד השיעור. טלפון: 03-7554145 בימי ראשון - חמישי בשעות 08:00-22:00 וביום שישי 08:00-14:00.

התארגנות בבית:

- ★ בחירת חדר/פינה שקטים בבית. עדיפות לשימוש בחדר פנימי או כזה שאינו פונה לחצר או כביש רועשים.
- ★ עדיפות לאזור המבודד מיתר חלקי הדירה / הבית.
- ★ במידה ואין מדובר בחדר נפרד, כשיש מחיצות שאינן מגיעות לתקרה וכשאין דלת לסגירה, רצוי לנתב את זמן הפעילות כאשר מקום המגורים שקט יחסית (במידת האפשר).
- ★ יש יתרון לחיפוי הקירות במרקמים סופגי רעש כמו וילונות, תמונות העשויות מלבד, בד או צמר, לוח שעם וכו'. (ספיגת הרעש מפחיתה את "סכנת" ההידהוד ומקלה על השמיעה).
- ★ ניתן להשתמש במחיצה ניידת, זו תאפשר גם היא הפחתת הידהוד על ידי "שבירת" הזויות בהן חוזרים הקולות והצלילים לחדר.
- ★ בדיקת עזר השמיעה של התלמיד וטיפול בו במקרה של תקלה / בעיה.
- ★ סגירת הדלת/ות והחלונות. כדאי לטפל מראש באפשרות סגירה טובה של הדלת ו/או החלון.
- ★ כיבוי או לפחות השקטת הטלוויזיה, הרדיו או כל מערכת המפיקה קולות וצלילים ושאינה שייכת לפעילות.
- ★ במידה ובקרבת הפעילות מזגן או מפזר חום רועשים לשקול כיבוי לפרק הזמן בו נעשית הפעילות.
- ★ בהעדר שטיח או ריצפה שקטה, כדאי לרפד את רגלי הכיסאות (כמו בעזרת רגליות גומי או לבד או "הלבשת" כדורי טניס).
- ★ שימוש במחשב עם רמקולים איכותיים או שימוש באוזניות אישיות איכותיות כאשר רמת השמיעה מאפשרת הסרת העזר השמיעתי.
- ★ שימוש במיקרופון איכותי במידה ויש צורך לתקשורת קולית עם הנמצאים בעבר האחר של הקו.
- ★ יש לבחור מקום ישיבה כזה בו התאורה אינה משתקפת במסך כדי למנוע סינוור או קשיים בראיית הנתונים המופיעים על המסך. בהצלחה, אסנת שחף, טלי אילני וצוות מורות הלמידה מרחוק. ההנחיות נכתבו ע"י צוות אודילוגיה חינוכית ארצי תשע"ז

נפגשים קבוע

פינת אנגלית

שימוש במילון אלקטרוני

המילון האלקטרוני הינו חברו הטוב ביותר של תלמידינו בקריאת טקסטים מורכבים באנגלית. הבנה של שימוש יעיל במילון האלקטרוני יכולה להוביל להצלחת התלמיד/ה.

הנה כמה טיפים:

על התלמיד לרשום את שמו על המילון בטיפקס לבן. המילון הינה מאד יקרה ועל התלמיד לעשות את כל מה שביכולתו לשמור עליה.

על התלמיד לשמור מספר סוללות בתיק. מתסכל ביותר כאשר המילון מפסיקה לפעול.

לשים את המילון על מצב "שקט". נכנסים להגדרות ומשתיקים את הצלילים.

יש כפתור clear. אין צורך לכבות ולהדליק את המכשיר כל פעם כאשר מעוניינים לחפש מילה חדשה.

כאשר מחפשים מילה, לא להסתפק בפירוש הראשון שמופיע על המסך. השתמשו בחיצים וחשיפת לא

הבנתי פירושים נוספים וצירופי מילים נפוצות.

תרגלו העברה מעברית/ערבית לאנגלית וההפך.

תרגלו הורדת סיומות המילה, כגון: ing, s, es, ies, ed, ied, ly, er, est.

תרגלו שימוש באותיות גדולות וקטנות כדי שהתלמיד לא יבזבז זמן יקר בחיפוש שמות.

תרגלו הגדרת תפקיד של מילה במשפט כגון, פועל, שם עצם ותואר. לדוגמא: play בצורה של שם עצם

זה הצגה לעומת Play בצורה של פועל זה לשחק.

על מנת להדגים לתלמיד/ה את החשיבות של תירגול השימוש במילון, ערכו איתו ניסוי: תנו לתלמיד/ה לתרגם משפט אקראי מטקסט כלשהו, לפי התרגום הראשון שעולה במילון. התלמיד יראה בעצמו/ה שהתרגום שקיבל/ה אינו הגיוני.

לעוד רעיונות ולתרגילים - ניתן לקרוא את הבלוג של נעמי אפשטיין

<https://visualisingideas.edublogs.org/category/dictionary-use>

מאת: פרנסין וידיקר, מדריכת אנגלית ללקויי שמיעה

המלצה על אתר "זה כל הסיפור"

ברצוני להמליץ על אתר הספרים המתקשב "זה כל הסיפור".

באתר קיימים סיפורים ושירים מלווים בקריינות ופעילויות מותאמות הניתנות גם להדפסה.

לדוגמא: אני לימדתי על הסופרת "לאה גולדברג", בשיעור מקדים חיפשנו מקורות מידע עליה ולמדנו מי היתה ומה תרמה לעולם הספרות. בשיעור שלאחר מכן, למדנו את הסיפור "בארץ סין" של הסופרת, וביצענו את הפעילויות הנילוות.

בנוסף, ניתן למצוא באתר פעילויות מגוונות בנושאים שונים, כגון: בריאות, ירושלים, כחול-לבן ועוד.

האתר מיועד לתלמידים שקריאתם מבוססת דיה (החל מאמצע כיתה ב'). שימוש באתר ובפעילויות בו מוסיף מימד נוסף לשיעור, מוסיף אמצעים חזותיים המקלים על הפנמת החומר הנלמד ומרעננים את הלמידה.

תהנו,

אורית גמליאלי

הווטסאפ כבש את חיינו בסערה והיום מהווה את אחד הכלים המרכזיים בתקשורת הבין אישית. היכולת לחברו אל המחשב האישי מהווה מהפכה (יש צורך בחיבור אינטרנט אלחוטי). החיבור למחשב מאפשר להציג את חלון הווטסאפ על מסך המחשב. לתצוגה זו יתרונות רבים: תצוגה מוגדלת של חלון הווטסאפ, אפשרות לשוחח במכשיר הסלולארי תוך כדי שליחת וקבלת הודעות והחשוב ביותר הוא שליחת/קבלת קבצים ותמונות באמצעות גרירת קבצים.

כיצד מתקינים את הווטסאפ על המחשב?

היכנסו לאתר: <https://www.whatsapp.com/download> ופעלו לפי ההוראות.

לאחר התקנת הווטסאפ על המחשב האישי יש לחברו לווטסאפ הטלפוני שלכם, עפ"י השלבים הבאים:

פתחו את הווטסאפ במכשיר הסלולארי שלכם << לחצו על התפריט השמאלי

בחרו באפשרות WhatsApp Web << סירקו את קוד ה-QR המופיע על המסך.

מזל טוב! הווטסאפ שלכם מסונכרן עם המחשב.

רוצים לשלוח לעצמכם הודעה בווטסאפ? חשבתם שאי אפשר? **אז זהו, אפשר!**

פתחו בווטסאפ קבוצה חדשה עם חבר נוסף, תנו לקבוצה שם "אני", הסירו את החבר הנוסף.

זהו! יש לכם מנוי ווטסאפ בשם "אני" שאליו אפשר לשלוח הודעות, תזכורות, קבצים או כל דבר שחשוב לכם.

מאת: פנינה מאור

מרכז העשרה שלום!

שלוחת לימודי העשרה כרמיאל

מזג האוויר ההולך ומתקרר גורם לנו לערוך פעילויות מחממות במיוחד ☺ אנו שמחים לעדכן אתכם במקצת מהפעילויות שערכנו בחודש האחרון במרכז לימודי העשרה בשלוחת כרמיאל.

בכל שבוע אנו פותחים את לימודי העשרה עם הילדים בפינת ה"מה נשמע?" ומשתדלים לגוון אותה בכל מיני דרכים יצירתיות. הפעם בפינת ה"מה נשמע?", בחרנו לשלב פעילות ספורטיבית של דאוד. עם קצת יצירתיות מצד צוות השלוחה והמון שיתוף פעולה מצד הילדים, היתה פעילות מעשירה ומהנה במיוחד. ילדי המרכז ביקשו לשתף אתכם בתחושותיהם:

מ: "אני באה למרכז כי כיף לי, אני לא מתחברת לספורט בכללי, אבל אני אוהבת את הפעילות של דאוד והיום למדתי משחק חדש".

ל: "אני אוהב את הפעילות של דאוד, ואשמח אם נוסיף יותר פעילויות ספורטיביות, כמו חפש את המטמון בסגנון ספורטיבי. זה כיף ודאוד עושה עבודה טובה".

י: "אני מגיע למרכז וכיף לי פה, היום הכי אהבתי את המשחק שהבנים מפילים את הקונוסים והבנות צריכות להרים אותם".

נ: "אני מאוד אוהב את הפעילויות הספורטיביות של דאוד, כי אני יכול לזוז הרבה ולא להישאר במקום אחד".

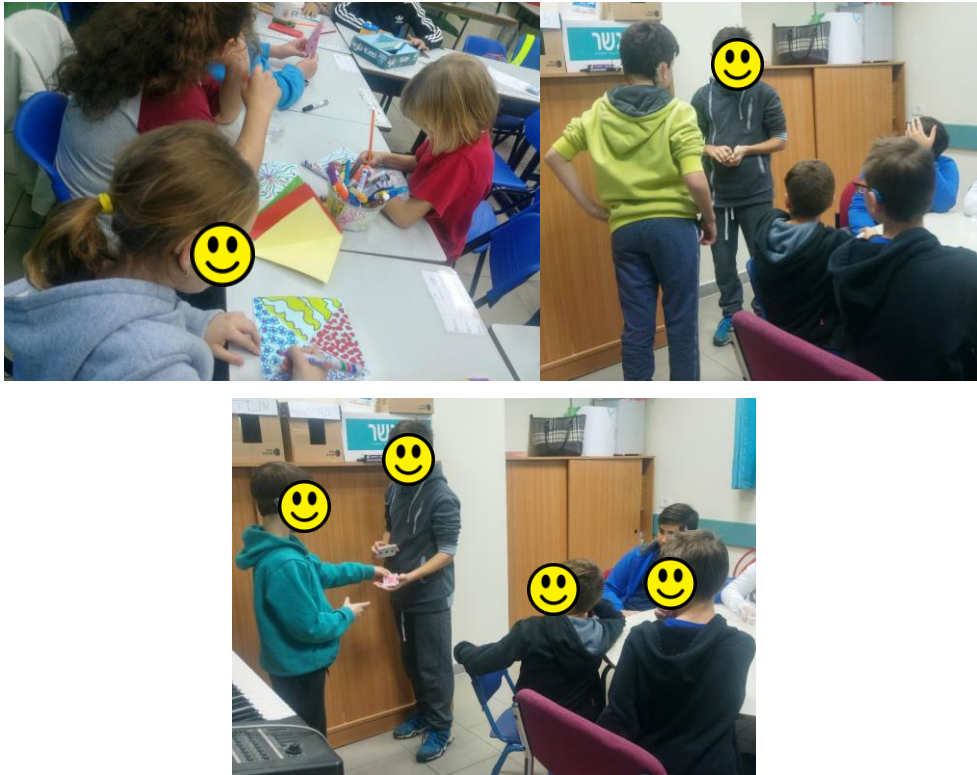
ל: "אני חדשה במרכז וכיף לי פה, אני מכירה חברים חדשים. אני אוהבת משחקי ספורט וגם בבית אני משחקת במשחקי ספורט עם המשפחה ולא נותנת לסבא לנצח אותי".

ג: "אני אוהבת להגיע למרכז, יש לי פה חברים ואני אוהבת את הפעילויות פה. אני אוהבת את הפעילויות של דאוד, כי אני אוהבת ספורט ובמיוחד משחקי כדור".

ע: "אני אוהבת להגיע למרכז, כי כל השבוע משעמם לי, אחי בחוג, אחותי בגן ואני נשארת בבית ובמרכז אני נמצאת ביחד עם חברים וחברות".

בנוסף, השבוע פתחנו את שערנו ואירחנו מתנדבים צעירים מכיתות ו' של בית ספר "כלנית" בכרמיאל, מפרויקט "אור לבוגר" שהגיעו אלינו במסגרת התנדבות בקהילה לערוך פעילות עם ילדי המרכז. בשיתוף פעולה מופלא, נוצרה פעילות מיוחדת ומהנה עם המון יצירה, משחקי כדור וחברות תוך הכרות אחד את השני, נרקמה ידידות נפלאה. ילדי המרכז סיכמו ואמרו "שמחנו לארח את המתנדבים הצעירים ואנו שמחים שהם הכירו אותנו והבינו כי ילדים כבדי שמיעה וחרשים הם ילדים שווים לכל דבר וחשוב להתייחס אלינו כשווים". המתנדבים הצעירים הבטיחו להיות שגרירים ולהפיץ מסר זה.

תודה לצוות השלוחה על היצירתיות והפעילויות המגוונות.

בר דותן, הדס בשקנסקי, דאוד קסיס ואיריס אוליאיניצקי

ומה לפנינו בחודש דצמבר 2017?

6/12 – מפגש מורי חט"ב להתנעת מיזם "קול הנתינה"

מפגש יחידה 3.1 – "קול הנתינה"

מפגש יחידה 3.2 – פיתוח מודעות ללקות השמיעה

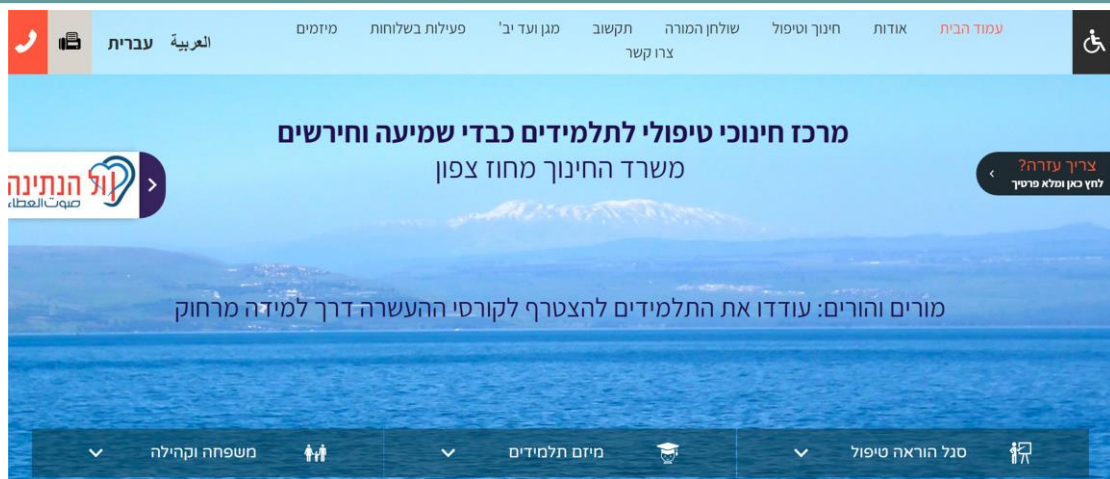
7/12 – מפגש יחידה 4.2 – דילמות אתיות, לממלאי תפקידים.

10/12 – מפגש ערב למורים דוברי עברית

12/12 – מפגש מורות לילדי גן בנצרת

14/12 - חופשת חנוכה

22/12 – חופשת חורף

אנו מזמינים אתכם לבקר באתר האינטרנט שלנו, בכתובת:

[/http://www.lakash-tzafon.co.il](http://www.lakash-tzafon.co.il)

תודה מקרה לא לכותבים.

נשמח לקבל מכם משוב.

כתבות לעילונים הבאים.

להתראות בעילון הבא...